

Sygn. akt I Co 501/16

POSTANOWIENIE

Dnia 22 sierpnia 2016 r.

Sąd Rejonowy w Kwidzynie Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Rejonowego Halina Ostafińska – Kołacka

Protokolant: sekretarz sądowy Patrycja Lis

po rozpoznaniu w dniu 16 sierpnia 2016 r. w Kwidzynie

na posiedzeniu jawnym

sprawy ze skargi wierzyciela (...) sp. z o.o. z siedzibą w S.

na czynności Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kwidzynie J. B.

w sprawie egzekucyjnej z wniosku wierzyciela (...) sp. z o.o. z siedzibą w S.

przeciwko dłużnikowi M. W.

o egzekucję świadczenia pieniężnego (Km 1789/09)

postanawia:

oddalić skargę.

SSR Halina Ostafińska – Kołacka

Sygn. akt I Co 501/16

UZASADNIENIE

(...) sp. z o.o. z siedzibą w S. wystąpił do Sądu Rejonowego w Kwidzynie ze skargą na czynności Komornika Sądowego J. B.. Skarga dotyczyła postanowienia z dnia 31 marca 2016 r., na mocy którego Komornik umorzył egzekucję z nieruchomości, położonej w S. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy w Kwidzynie prowadzi księgę wieczystą nr (...).

Wierzyciel w uzasadnieniu skargi wskazał, że wyżej opisana nieruchomość wchodziła w skład majątku wspólnego dłużnika M. W. i jego małżonki B. W.. Komornik Sądowy J. B. na wniosek wierzyciela wszczął postępowanie egzekucyjne z 1/2 udziału dłużnika w nieruchomości w sprawie Km 1789/09.

Zdaniem wierzyciela umorzenie egzekucji z nieruchomości było bezzasadne, ponieważ art. 825 pkt 3 k.p.c. stanowiący podstawę prawną zaskarżonego postanowienia dotyczy umorzenia egzekucji na wniosek, a w niniejszej sprawie nikt z wnioskiem takim nie wystąpił. Ponadto nie zaszła żadna z pozostałych przesłanek wskazanych w przytoczonym przepisie, tj. sprzeciw osoby niebędącej dłużnikiem ani sprzecznosc egzekucji z treścią tytułu wykonawczego. W opinii wierzyciela uznać należy, iż Komornik bezpodstawnie umorzył z urzędu postępowanie egzekucyjne, powołując się na uchwały Sądu Najwyższego w sprawach III CZP 105/08 i III CZP 132/09.

Wierzyciel podniósł również, iż w toku postępowania egzekucyjnego wpisał na udziale dłużnika w nieruchomości hipotekę przymusową, która uwidoczniona została w dziale IV księgi wieczystej prowadzonej dla nieruchomości.

Wzmianka o wszczęciu egzekucji wpisana została w dniu 17 maja 2010 r., zaś hipoteka przymusowa w dniu 31 stycznia 2011 r.

W opinii skarżącego z uwagi na powyższe B. W. od momentu przyznania jej nieruchomości na wyłączną własność automatycznie stała się dłużnikiem rzeczowym wierzyciela. Egzekucja z nieruchomości powinna być prowadzona w dalszym ciągu, tym bardziej, że nie zachodzi żadna okoliczność powodująca wygaśnięcie hipoteki oraz tamująca roszczenie wierzyciela.

Ponadto zdaniem wierzyciela przywołane przez Komornika uchwały Sądu Najwyższego dotyczyły innego zagadnienia prawnego, tj. umorzenia postępowania egzekucyjnego w stosunku do przedmiotu objętego klauzulą wykonalności przeciwko małżonkowi dłużnika po podziale majątku wspólnego, i co za tym idzie nie powinny znajdować zastosowania w niniejszym postępowaniu. Żadna z tych uchwał nie odnosiła się do egzekucji z nieruchomości obciążonej hipoteką przymusową na rzecz wierzyciela.

Skarżący podniósł, że Komornik znajduje się w posiadaniu dokumentu potwierdzającego przejście obowiązków dłużnika M. W. na dłużnika rzeczowego B. W., otrzymał bowiem odpis postanowienia Sądu Rejonowego w Kwidzynie z dnia 8 listopada 2013 r. i na jego podstawie powinien kontynuować egzekucję z nieruchomości.

W związku z powyższym wierzyciel wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia oraz o zasądzenie od dłużnika na rzecz wierzyciela kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa prawnego w egzekucji według norm przepisanych.

Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Kwidzynie J. B. w uzasadnieniu zaskarżonej czynności wyjaśnił, iż na skutek niedokładności pisarskiej w treści postanowienia z dnia 31 marca 2016 r. nie została zawarta informacja, iż umorzenie egzekucji z nieruchomości nastąpiło na wniosek B. W.. Informacja ta została dodana w wyniku sprostowania w/w postanowienia.

Zdaniem Komornika brak było podstaw do dalszego prowadzenia postępowania egzekucyjnego z przedmiotowej nieruchomości ze względu na okoliczność, iż wierzyciel nie przedłożył wniosku egzekucyjnego oraz tytułu wykonawczego wystawionego przeciwko byłej małżonce dłużnika B. W..

Wierzyciel (...)Spółka Jawna w M. wniósł o uwzględnienie skargi wierzyciela (...) Sp. z o.o. w S. i nakazanie Komornikowi kontynuowanie egzekucji, podnosząc, że Komornik pochopnie umorzył postępowanie w sprawie. Zdaniem wierzyciela dłużnik wraz z małżonką utrudniali postępowanie egzekucyjne poprzez rozwód, a następnie podział majątku.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Skarga wierzyciela jest bezzasadna i jako taka nie zasługuje na uwzględnienie.

Postanowieniem z dnia 8 listopada 2013 r. wydanym w sprawie o sygn. akt I Ns 40/13 Sąd Rejonowy w Kwidzynie dokonał podziału majątku wspólnego byłych małżonków B. W. i M. W. w ten sposób, że spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego położonego w S. przy ul. (...), zapisane w księdze wieczystej numer (...) prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Kwidzynie VIII Zamiejscowy Wydział Ksiąg Wieczystych w S., przyznane zostało na wyłączną własność B. W. i stało się jej majątkiem osobistym.

Z analizy akt egzekucyjnych Km 1789/09 wynika, iż umorzenie postępowania egzekucyjnego z nieruchomości nastąpiło na wniosek B. W., który wpłynął do Kancelarii Komorniczej w dniu 22 marca 2016 r. Zarzut wierzyciela dotyczący bezpodstawnego umorzenia egzekucji z urzędu jest zatem nietrafny i wynika z niedokładności pisarskiej popełnionej przez Komornika Sądowego w zaskarżonym postanowieniu, która to niedokładność nie wpływa jednak na istotę postanowienia, tym bardziej, że Komornik wskazał prawidłową podstawę umorzenia w wyniku sprzeciwu osoby niebędącej dłużnikiem, tj. art. 825 pkt 3 k.p.c.

Bezpodstawne jest również twierdzenie wierzyciela, jakoby fakt wpisania hipoteki przymusowej na rzecz wierzyciela na udziale dłużnika M. W. w przedmiotowej nieruchomości zobowiązywał Komornika do prowadzenia postępowania egzekucyjnego zarówno przeciwko małżonce dłużnika, jak i przeciwko ewentualnym innym przyszłym właścicielom nieruchomości.

Wierzyciel wprawdzie słusznie podkreślił, iż jego wierzytelność zaspokojona hipoteką przymusową jest wciąż wymagalna oraz że B. W. w momencie uprawomocnienia się postanowienia przyznającego jej przedmiotową nieruchomość na wyłączną własność stała się jego dłużnikiem rzeczowym, jednakże jak słusznie wskazał Komornik, w celu dochodzenia zaspokojenia wierzytelności z nieruchomości obciążonej hipoteką niezbędny jest tytuł wykonawczy wydany przeciwko właścicielowi nieruchomości będącemu dłużnikiem rzeczowym.

Zgodnie z art. 65 ust. 1 Ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece w celu zabezpieczenia oznaczonej wierzytelności wynikającej z określonego stosunku prawnego można nieruchomość obciążyć prawem, na mocy którego wierzyciel może dochodzić zaspokojenia z nieruchomości bez względu na to, czyją stała się własnością, i z pierwszeństwem przed wierzycielami osobistymi właściciela nieruchomości (hipoteka).

Treść powyższego przepisu wbrew stanowisku wierzyciela nie oznacza, że Komornik Sądowy prowadzący postępowanie egzekucyjne z nieruchomości dłużnika po przejściu własności nieruchomości na inną osobę może automatycznie kontynuować egzekucję z nieruchomości przeciwko nowemu właścicielowi nieruchomości. W takiej sytuacji wierzyciel winien bowiem wystąpić z pozwem o zapłatę przeciwko dłużnikowi rzeczowemu, którym staje się nowy właściciel nieruchomości, ze wskazaniem ograniczenia odpowiedzialności dłużnika do obciążonej hipotecznie nieruchomości. Sąd w orzeczeniu zasądzającym roszczenie od dłużnika rzeczowego na rzecz wierzyciela powinien wskazać, iż ponosi on odpowiedzialność tylko z jednego składnika majątku – nieruchomości. Jeżeli sąd nie dokona takiej wzmianki w orzeczeniu, powinno to nastąpić najpóźniej na etapie nadawania klauzuli wykonalności ze wskazaniem ograniczenia możliwości prowadzenia egzekucji tylko do obciążonej nieruchomości. Dłużnik rzeczowy w toku postępowania egzekucyjnego może powoływać się na powyższe ograniczenie.

Wierzyciel reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika będącego radcą prawnym nie wytoczył powództwa przeciwko byłej małżonce dłużnika i co za tym idzie nie uzyskał tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności przeciwko B. W..

Zgodnie z art. 776 k.p.c. tytuł wykonawczy jest podstawą egzekucji. Tytułem wykonawczym jest tytuł egzekucyjny zaopatrzone w klauzulę wykonalności, chyba że ustawa stanowi inaczej. Ustanowienie hipoteki przymusowej nie wyłącza zastosowania przytoczonego przepisu i nie zastępuje wydania tytułu wykonawczego.

Wyjątek od zasady, że egzekucja nie powinna być prowadzona przeciwko osobie, która według klauzuli wykonalności nie jest dłużnikiem i nie powinna być skierowana do przedmiotu niewchodzącego w skład majątku dłużnika wskazanego w tytule wykonawczym (art. 776, 825 pkt 3 k.p.c.), zachodzi w wypadku rozporządzenia przedmiotem, po jego zajęciu, do którego egzekucja została skierowana zgodnie z tytułem wykonawczym. Wyjątek ten co do poszczególnych sposobów egzekucji został wyrażony wprost lub przez odesłanie w art. 848, 885, 893, 902, 909, 930, 1004, 1014 i 1020 k.p.c. Jak zostało wyjaśnione w orzecznictwie, rozporządzeniem nieruchomością po jej zajęciu (art. 930 k.p.c.) nie jest jednak zmiana stanu własności nieruchomości spowodowana wydanym po zajęciu orzeczeniem sądu o zniesieniu współwłasności, dziale spadku lub podziale majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami, choćby sąd wydał orzeczenie uwzględniające zgodny wniosek uczestników (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 grudnia 1977 r., I CR 409/77, OSNCP 1979, nr 1, poz. 6 i uchwała Sądu Najwyższego z dnia 19 grudnia 1980 r., III CZP 65/80, OSNCP 1981, nr 6, poz. 100).

Ponadto zauważyć należy, iż przywołane przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kwidzynie J. B. uchwały Sądu Najwyższego w sprawach III CZP 105/08 i III CZP 132/09 istotnie dotyczyły stanów faktycznych odmiennych niż zaistniały w niniejszej sprawie. Powyższe uchwały wydane bowiem zostały w sytuacji wydania klauzuli wykonalności przeciwko małżonkowi dłużnika z ograniczeniem odpowiedzialności do majątku wspólnego. Zauważyć

jednakże należy, że zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 5 lutego 2010 r. w sprawie III CZP 132/09 Jeżeli przedmiot wchodzący w skład majątku wspólnego, zajęty na podstawie tytułu egzekucyjnego opatrzonego klauzulą wykonalności nadaną przeciwko małżonkowi dłużnika z ograniczeniem odpowiedzialności do majątku wspólnego, w wyniku ustania wspólności majątkowej i podziału majątku wspólnego na skutek orzeczenia sądu wszedł do jego majątku, małżonek ten może żądać umorzenia postępowania egzekucyjnego w stosunku do tego przedmiotu (art. 825 pkt 3 k.p.c.).

Mając powyższe na uwadze uznać należy, że skoro prawo żądania umorzenia postępowania egzekucyjnego w stosunku do przedmiotu niegdyś wchodzącego w skład majątku wspólnego przysługuje osobie, przeciwko której została nadana klauzula wykonalności, to tym bardziej powinna przysługiwać osobie, przeciwko której klauzula wykonalności nadana nie została.

Reasumując, Komornik Sądowy w sytuacji przyznania nieruchomości na wyłączną własność byłej małżonce dłużnika słusznie umorzył postępowanie egzekucyjne z nieruchomości na wniosek B. W.. Wierzyciel przedłożył bowiem Komornikowi tytuł wykonawczy wystawiony jedynie przeciwko dłużnikowi M. W., zaś przedmiotowa nieruchomość nie wchodzi już w skład majątku dłużnika.

Mając powyższe na uwadze Sąd oddalił skargę wierzyciela, o czym orzeczono w sentencji postanowienia.